

Ändring av viss länsstyrelseverksamhet

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2011/12:31 Ändring av viss länsstyrelseverksamhet. Regeringen anser att vissa av de verksamheter som länsstyrelserna handhar bör koncentreras till ett mindre antal länsstyrelser. Syftet med detta är att åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurserna. Ett syfte är också att stärka rättssäkerheten.

De verksamheter som regeringen föreslår ska bli koncentrerade finns inom följande ärendegrupper: medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn.

Regeringen menar att dessa verksamheter ska koncentreras till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län. Detta ska enligt propositionen åstadkommas genom att regeringen genom förordningar meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som är behöriga. För att regeringen ska kunna besluta om förordningar krävs vissa lagändringar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2012.

En motion har väckts med anledning av propositionen. Motionärerna (S) yrkar att propositionen ska avslås.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionen. Utskottet anser att det finns skäl att koncentrera de ärendegrupper som regeringen anger och att dessa bör handläggas vid de länsstyrelser som anges i propositionen. Utskottet vill särskilt framhålla vikten av att denna förändring bidrar till stärkt rättssäkerhet genom en ökad enhetlighet i rättstillämpningen. Utskottet bedömer att de enskilda länsstyrelserna inte blir påverkade i någon högre grad. Vidare vill utskottet understryka att ställningstagandet till propositionen inte på något sätt berör eller påverkar framtida ställningstaganden bl.a. om den statliga regionala förvaltningen och om regional indelning. Vidare vill utskottet tydligt markera att de överväganden som krävs för att bedöma ett förslag om en regionbildningsprocess är

helt väsensskilda från dem som krävs i samband med den föreliggande propositionen och att utskottet kan komma fram till andra ställningstaganden när regeringen återkommer med förslag kring regionbildningen.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (S).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	7
Ändring av viss länsstyrelseverksamhet	7
Särskilt yttrande	12
Ändring av viss länsstyrelseverksamhet (S)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Följdmotionen	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändring av viss länsstyrelseverksamhet

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet,
2. lag om ändring i föräldrabalken,
3. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar,
4. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, med den ändringen att det som i regeringens lagförslag tagits in som ett andra stycke i 13 b § i stället ska utgöra sista meningen i denna paragraf.
5. lag om ändring i bisjukdomslagen (1974:211),
6. lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning,
7. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),
8. lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497),
9. lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden,
10. lag om ändring i lotterilagen (1994:1000),
11. lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000),
12. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
13. lag om ändring i lagen (2007:162) om bilskrottningsfonden.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2011/12:31 och avslår motion 2011/12:K4.

Stockholm den 31 januari 2012

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Sven-Erik Österberg (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Billy Gustafsson (S), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Karin Granbom Ellison (FP), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Hans Ekström (S), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Mia Sydow Mölleby (V) och Ann-Britt Åsebol (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I januari 2007 beslutade regeringen att tillkalla en utredare för att närmare analysera en koncentration och samordning av länsstyrelsernas kärnverksamhet. I uppdraget ingick att lämna förslag på verksamheter som skulle kunna koncentreras till en eller flera länsstyrelser. Utredaren överlämnade i augusti 2007 departementspromemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28). I promemorian föreslogs en koncentration av ett antal ärendegrupper.

I propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (prop. 2009/10:175) redovisade regeringen sin bedömning att vissa verksamheter vid länsstyrelserna borde koncentreras till ett bestämt antal färre länsstyrelser enligt förslagen i promemorian.

Delar av det som utredaren föreslog om koncentration har redan genomförts. Det gäller frågor om tillsyn av stiftelser som innebär att länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län pekas ut som tillsynsmyndigheter fr.o.m. den 1 januari 2010. Samtidigt genomfördes förändringar på körkorts- och yrkestrafikområdet som bl.a. innebär att länsstyrelsernas tidigare uppgifter inom området förts över till den nya myndigheten Transportstyrelsen.

Lagförslagen i propositionen innebär att formuleringar av typen ”den länsstyrelse som” byts ut mot ”länsstyrelsen” samt att bestämmelser som begränsar redan befintliga hänvisningar till ”länsstyrelsen” tas bort. Vidare föreslår regeringen att det i de aktuella lagarna förs in en bestämmelse som upplyser om att det i förordning kommer att anges vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgiften enligt lagen. I vissa lagar föreslår regeringen också ändringar av språklig och redaktionell karaktär. Regeringen gör bedömningen att förslagen författningstekniskt och även i övrigt är sådana att det skulle sakna betydelse att höra Lagrådet.

Bakgrund

Länsstyrelsernas uppdrag

Av förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion framgår att länsstyrelserna ansvarar för den statliga förvaltningen i länen i den utsträckning någon annan myndighet inte har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter. Länsstyrelsernas generella uppdrag är att

- verka för att nationella mål får genomslag i länet
- samordna olika samhällsintressen inom länsstyrelsernas ansvarsområde

- främja länets utveckling och noga följa länets tillstånd samt underrätta regeringen om vad som händer där
- samråda med andra statliga myndigheter i och utanför länet.

Av förordningen framgår att länsstyrelserna utifrån ett statligt helhetsperspektiv ska arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelserna har mycket varierande uppgifter i ett omfattande verksamhetsfält. Uppgifterna finns inom 15 olika utgiftsområden och regleras i ca 500 lagar och förordningar. Inom de olika verksamheterna har länsstyrelserna varierande funktioner. De utövar bl.a. tillsyn, beviljar tillstånd, prövar ansökningar och överklaganden, beslutar om bidrag, lämnar information och ägnar sig åt samordning.

Tidigare ställningstaganden om koncentration

I propositionen anges att regeringen i olika sammanhang under de senaste tio åren uttalat att samordningen mellan länsstyrelserna borde öka och att möjligheten att koncentrera viss verksamhet borde undersökas. Önskemål om detta har uttryckts i olika styrdokument, bl.a. i budgetpropositioner, kommittédirektiv och länsstyrelsernas regleringsbrev.

Utskottets överväganden

Ändring av viss länsstyrelseverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionen. Utskottet anser att det finns skäl att koncentrera de ärendegrupper som regeringen anger och att dessa bör handläggas vid de länsstyrelser som anges i propositionen. Utskottet vill särskilt framhålla vikten av att denna förändring bidrar till stärkt rättssäkerhet genom en ökad enhetlighet i rättstillämpningen. Utskottet bedömer att de enskilda länsstyrelserna inte blir påverkade i någon högre grad. Utskottet vill understryka att ställningstagandet till propositionen inte på något sätt berör eller påverkar framtida ställningstaganden bl.a. om den statliga regionala förvaltningen och om regional indelning. Vidare vill utskottet tydligt markera att de överväganden som krävs för att bedöma ett förslag om en regionbildningsprocess är helt väsensskilda från dem som krävs i samband med den föreliggande propositionen och att utskottet kan komma fram till andra ställningstaganden när regeringen återkommer med förslag kring regionbildningen.

Propositionen

Syftet med koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

I propositionen anförs att syftet med koncentration av viss länsstyrelseverksamhet är att åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella. Ett syfte är också att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. Regeringen skriver att i propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (prop. 2009/10:175) definierades kravet på rättssäkerhet som att förvaltningen ska fatta materiellt riktiga beslut på grundval av gällande lagar och andra författningar samt att enskilda ska ha möjlighet att få sin sak prövad i domstol. Förutsägbarhet och likabehandling var också viktiga delar av rättssäkerheten.

Kriterier för koncentration

Regeringen bedömer att förutsättningarna är goda för att uppnå syftet med en koncentration av uppgifter när följande kriterier är uppfyllda:

- Det finns ett behov av likformigt utförande.
- Sambandet med länsstyrelsens kärnverksamhet är begränsat.

- Verksamheten har en begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen.
- Besöksfrekvensen är låg.
- Behovet av externa besök är begränsat.
- Behovet av lokalkännedom är begränsat.
- Verksamheten har en liten omfattning och hög komplexitet.

I propositionen anges det att även om samtliga dessa kriterier är uppfyllda innebär det inte med nödvändighet att syftet med koncentrationen uppfylls eller att det är lämpligt att koncentrera verksamheten.

Vilka verksamheter bör koncentreras?

I propositionen redovisas en analys av ett antal verksamheter utifrån de kriterier som nämns ovan. Regeringen drar slutsatsen att hantering av ärenden som rör följande verksamheter bör koncentreras:

- medborgarskap
- överförmyndare
- begravningsfrågor
- pantlåneverksamhet
- bilskrotning
- ensamrätt till sjunket gods
- lönegaranti
- deponerade medel
- Allmänna arvsfonden
- häradsallmänningar
- bevakningsföretag
- lotterier
- bitillsyn.

Dessa verksamheter hanteras i dag av alla 21 länsstyrelser och sysselsatte under 2010 ca 56 årsarbetskrafter, vilket utgör knappt 1,2 procent av det totala antalet anställda vid länsstyrelserna. Gemensamt är att omfattningen av respektive verksamhet är mycket ringa.

Regeringen menar att normalt utförs en uppgift bättre ju mer frekvent den utförs, och att en uppgift som regel kan anses bli bättre utförd om flera personer arbetar med samma frågor så att de har möjlighet att utbyta erfarenheter med varandra. Vad gäller ärenden som innebär myndighetsutövning bör dessa utföras på ett likformigt sätt över hela landet. Redan i dag finns en samordning av vissa av uppgifterna, och det finns enligt regeringen anledning att tro att samordningsvinsterna skulle bli ännu större vid en koncentration av dessa verksamheter till ett färre antal länsstyrelser.

Förslaget kan enligt regeringen inte medföra någon större risk för att de länsstyrelser som blir av med verksamheter, som saknar starkare samband med andra uppgifter för länsstyrelsen, förlorar kompetens som är betydelsefull inom andra verksamhetsområden.

I propositionen skriver regeringen att skäl som talar mot att koncentrera vissa verksamheter kan vara att enskilda som har anledning att besöka länsstyrelsen ska kunna finna denna inom ett rimligt avstånd samt behovet av lokalkännedom och lokal närvaro. Behovet av att besöka en länsstyrelse torde dock enligt regeringen vara begränsat då medborgare och företag blir allt mer vana att söka information via internet och sköta sina myndighetskontakter via e-post eller telefon. Länsstyrelserna har också sedan flera år tillbaka en gemensam webbplats där medborgare och företag kan få information om vilken länsstyrelse de ska vända sig till. Vad gäller lokalkännedom och lokal närvaro anför regeringen att det redan i dag råder olika förutsättningar exempelvis genom att länen har olika storlek och olika antal kommuner. I vissa fall, exempelvis ärenden om överförmyndare, är det viktigare att stärka en rättssäker hantering än att behålla närheten till övervakningsobjekten, menar regeringen.

Hur ska verksamheterna koncentreras?

Regeringen anser att verksamheterna ska koncentreras till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län. Dessa länsstyrelser har valts för att få en väsentlig reducering av antalet ansvariga länsstyrelser samtidigt som det inte blir alltför långa avstånd till en länsstyrelse för medborgare och företag. De länsstyrelser som verksamheterna föreslås bli koncentrerade till är huvudsakligen de som har den mest omfattande verksamheten inom respektive område. Regeringen menar att ju större en länsstyrelse är desto större är dess förutsättningar att använda och, i den utsträckning det behövs, komplettera befintlig kompetens till de koncentrerade verksamheterna.

I propositionen anges att några remissinstanser framhållit att regeringen bör avvakta resultatet av Ansvarskommitténs förslag (SOU 2007:10) om framtida regionindelningar innan en koncentration genomförs. Ansvarskommitténs betänkande bereds enligt propositionen för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringen skriver att förslaget till koncentration av länsstyrelseverksamhet är en åtgärd för att effektivisera och stärka rättssäkerheten. De verksamheter som regeringen anser ska koncentreras är av ringa omfattning och specifik karaktär. Regeringen menar att den nu föreslagna koncentrationen inte styr regeringens framtida ställningstagande till Ansvarskommitténs betänkande och det kommande betänkandet från Utredningen om översyn av statlig regional förvaltning m.m., inte heller till eventuella framtida regionindelningar.

Regeringen anger även att de länsstyrelser som ska utföra den koncentrerade verksamheten kommer att utpekas i författningar som regeringen beslutar. De föreslagna lagändringarna syftar endast till att göra det möjligt för regeringen att åstadkomma koncentrationen genom förordningar. Regeringens förslag innebär även att det i de aktuella lagarna införs en bestämmelse som upplyser om att det i förordning kommer att anges vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt respektive lag. I propositionen

nen anges att en koncentration av länsstyrelsernas verksamhet med tillsyn av stiftelser redan genomförts på motsvarande sätt. Även i den lagstiftningen infördes lagbestämmelser som upplyser om att det regleras i förordning vilken länsstyrelse som ansvarar för tillsynen.

I en departementspromemoria (Ds 2007:28) föreslogs en koncentration även av ärendegrupperna stöd till boende och avfallstransporter. I propositionen anges det att behörig länsstyrelse för dessa ärendegrupper inte anges i lag och att regeringen i ett senare sammanhang avser att besluta om de förordningsändringar som behövs.

Ikraftträdande

Regeringen anser att en koncentration av aktuellt slag kräver olika förberedelser. Det bör därför förflyta en tid innan ändringarna träder i kraft. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2012.

Konsekvenser

Regeringen anger att en koncentration av viss länsstyrelseverksamhet till färre länsstyrelser kräver en omfördelning av de ekonomiska resurserna mellan länsstyrelserna. Övergångskostnaderna bedöms bli marginella och rymmas inom ramen för nuvarande anslag.

Motionen

I motion 2011/12:K4 yrkar Carina Adolfsson Elgestam och Marie Nordén (båda S) att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna anser att regeringen bör invänta slutbetänkandet från Utredningen om översyn av statlig regional förvaltning m.m., och därefter bör man ta ställning till frågan om regioner och var handläggningen av olika ärendegrupper bör ligga.

Motionärerna menar också att det är felaktigt att påstå att en koncentration av vissa verksamheter inte får någon större inverkan på de länsstyrelser som förlorar vissa typer av ärenden. En koncentration av verksamheter innebär att den pågående urbaniseringen påskyndas och att möjligheterna till ett brett arbetsmarknadsutbud i hela landet minskar. Om regeringen menar allvar med sitt mål för regional tillväxt – utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft – bör enligt motionärerna förslagen i propositionen inte genomföras. Motionärerna förespråkar en aktiv utvecklingspolitik för landsbygden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det finns skäl att koncentrera de ärendegrupper som regeringen anger till ett mindre antal länsstyrelser och att dessa ärenden bör handläggas vid de länsstyrelser som anges i propositionen. Utskottet vill särskilt framhålla vikten av att denna förändring bidrar till stärkt rätts-säkerhet genom en ökad enhetlighet i rättstillämpningen.

Förändringarna innebär att frågan om vilka länsstyrelser som ska ansvara för ärendegrupperna, som i dag i vissa fall regleras i lag, i stället ska regleras på förordningsnivå.

Som framgår av propositionen är det fråga om att koncentrera ärendegrupper som är av mindre omfattning. Dessa ärendegrupper sysselsatte knappt 1,2 procent av det totala antalet anställda vid länsstyrelserna. Av en promemoria från Socialdepartementet som inhämtats i ärendet framgår det att ca 17 årsarbetskrafter berörs på de 14 avlämnande länsstyrelserna. Antalet ärenden och personer vid länsstyrelserna som arbetar med dessa frågor varierar från myndighet till myndighet, men gemensamt för dem alla är att omfattningen av respektive verksamhet är mycket ringa. Utskottet bedömer därför att varken de länsstyrelser som inte längre ska handlägga dessa ärenden eller de som tar över ärendegrupper blir påverkade i någon högre grad.

Samtidigt vill utskottet understryka att ställningstagandet till den koncentrationen som föreslås i propositionen av vissa mindre ärendegrupper inte på något sätt berör eller påverkar framtida ställningstaganden till Ansvarskommitténs betänkande och det kommande betänkandet från Utredningen om översyn av statlig regional förvaltning m.m., samt om eventuella framtida regionindelningar. Utskottet vill tydligt markera att de överväganden som krävs inför att bedöma förslag om en regionbildningsprocess är helt väsensskilda från dem som krävs i samband med föreliggande proposition och att utskottet därmed kan komma till andra ställningstaganden när regeringen återkommer med förslag kring regionbildningen.

Med detta tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionen.

Särskilt yttrande

Ändring av viss länsstyrelseverksamhet (S)

Sven-Erik Österberg (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Hans Ekström (S) anför:

Vi socialdemokrater har inget i sak att invända mot det förslag som regeringen har lagt fram. I den verklighet som de små länsstyrelserna lever i och med nuvarande anslagsnivåer är det fullt rimligt.

Vårt särskilda yttrande grundar sig på att regeringen under en lång tid blundat för de strukturella problem som dagens länsindelning medför. Sveriges regionala indelning i län har sin grund i beslut som fattades under 1600-talet. Behovet av en modernisering av indelningen har visat sig allt tydligare, inte minst sedan vi blev medlemmar av den europeiska unionen. Försöksverksamhet med att föra över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelserna till den regionala nivån i Västra Götaland och Skåne under 1990-talet gav positiva erfarenheter. Den dåvarande socialdemokratiska regeringen tillsatte därför 2003 en utredning, Ansvarskommittén, med uppgift att se över hela samhällsorganisationen och föreslå förbättringar av den. Kommitténs slutbetänkande från 2007 innehöll förslag om ett mindre antal regioner i landet. Kommitténs förslag hade som utgångspunkt att det skulle finnas ett tillräckligt befolkningsunderlag i varje region för att klara hälso- och sjukvården för sina medborgare och inom regionen kunna erbjuda högre utbildning samt bättre förutsättningar att främja tillväxt. Genomförandet av utredningens förslag stötte dock på problem. Under 2008 blev det tydligt att den borgerliga regeringen var djupt splittrad i frågan. Moderaterna i flera landsting och på central nivå avvisade tankar på utökad regional samverkan. När det största partiet med statsministerposten inte är villigt att driva på i regionfrågan är det inte så konstigt att den borgerliga regeringen framstår som handlingsförlamad i frågan.

I stället för att ta ett större grepp om regionfrågan tillsatte regeringen 2009 ytterligare en utredning kring länsindelningen. Dessutom har man tillåtit några befintliga län att kalla sig region. Under tiden regeringen utreder utan att våga ta ett helhetsgrepp om regionfrågan gör sig verkligheten påmind. Flera av de mindre länsstyrelserna har i dag uppenbara strukturella problem med att klara av de uppgifter regeringen ålagt dem. Den väg regeringen har valt för att åtgärda dessa problem är med små justeringar i befintlig organisation. Vi menar att det i stället är hög tid att genomföra en reform baserad på grundidén i Ansvarskommitténs förslag.

Detta skulle innebära en stärkt och bättre samordnad regional nivå genom

- färre och större regionkommuner som ersätter dagens landsting
- en så långt det är rationellt gemensam geografi för regionkommuner, län och statliga sektorsmyndigheter

- förstärkt kompetens hos regionkommunerna.

Eftersom ett sådant förslag inte kan väckas inom ramen för den föreliggande propositionen vill vi med detta särskilda yttrande ändå peka på vår principiella syn på hur vi får en långsiktigt stark och bärkraftig regional nivå som är redo att möta framtidens utmaningar.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2011/12:31 Ändring av viss länsstyrelseverksamhet:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet,
2. lag om ändring i föräldrabalken,
3. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar,
4. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag,
5. lag om ändring i bisjukdomslagen (1974:211),
6. lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning,
7. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),
8. lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497),
9. lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden,
10. lag om ändring i lotterilagen (1994:1000),
11. lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000),
12. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
13. lag om ändring i lagen (2007:162) om bilskrotningsskatten.

Följdmotionen

2011/12:K4 av Carina Adolfsson Elgestam och Marie Nordén (båda S):

Riksdagen avslår proposition 2011/12:31 Ändring av viss länsstyrelseverksamhet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet

Härigenom föreskrivs att 9 a § lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §¹

Ett beslut av länsstyrelsen får överklagas till tingsrätten på den ort där länsstyrelsen finns. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 1996:250.

2 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att det i föräldrabalken ska införas en ny paragraf, 19 kap. 18 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

18 §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1952:166) om häradsallmänningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Med häradsallmänning förstås i denna lag av ålder bestående häradsallmänning.

Med länsstyrelse avses i denna lag länsstyrelsen i det län där allmänningens styrelse har sitt säte.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2000:230.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs att 5, 6, 8 och 13 b §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen *i det län där företagets ledning har sitt säte. Om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, prövas frågan av Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Länsstyrelsen ska inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Föreslagen lydelse

5 §¹

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

6 §²

Prövning som avses i 4 § görs *beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.*

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, *när särskilda skäl föreligger.*

Frågor om godkännande enligt 4 a § prövas av *Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Prövning som avses i 4 § görs av länsstyrelsen.

Ett godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, om det finns särskilda skäl.

Frågor om godkännande enligt 4 a § prövas av *länsstyrelsen.*

8 §³

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen *i det län där företagets ledning har sitt säte*

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen. Andra myndigheter ska på begäran lämna

¹ Senaste lydelse 2009:311.

² Senaste lydelse 2009:311.

³ Senaste lydelse 2009:311.

eller, om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, av Länsstyrelsen i Stockholms län. Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § fortfarande är uppfyllda.

13 b §⁴

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att *Länsstyrelsen i Stockholms län*, om den bedömer att det finns grund för återkallelse av auktorisation eller godkännande enligt 13 och 13 a §§, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd.

I övrigt gäller bestämmelserna i 13 och 13 a §§ i tillämpliga delar för sådan verksamhet.

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att *länsstyrelsen*, om den bedömer att det finns grund för återkallelse av auktorisation eller godkännande enligt 13 och 13 a §§, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

⁴ Senaste lydelse 2009:311.

5 Förslag till lag om ändring i bisjukdomslagen
(1974:211)

Härigenom föreskrivs att det i bisjukdomslagen (1974:211) ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen *i det län där godset finns.*

Ensamrätt får ges bara till den som är lämplig med hänsyn till allmänna och enskilda intressen. Har flera ansökningar gjorts rörande samma område, *skall* länsstyrelsen pröva vilken av sökandena som från allmän synpunkt bör ha företräde.

Föreslagen lydelse

3 §

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen.

Ensamrätt får ges bara till den som är lämplig med hänsyn till allmänna och enskilda intressen. Har flera ansökningar gjorts rörande samma område, *ska* länsstyrelsen pröva vilken av sökandena som från allmän synpunkt bör ha företräde.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

7 Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Härigenom föreskrivs i fråga om begravningslagen (1990:1144)
dels att 2 kap. 6 § ska ha följande lydelse,
dels att rubriken till 1 kap. ska lyda ”Inledande bestämmelser”,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 1 kap. 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

2 kap.

6 §

Enskilda begravningsplatser får anordnas och hållas bara av trossamfund eller stiftelser som har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där begravningsplatsen är eller avses bli anordnad.

Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

8 Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)

Härigenom föreskrivs i fråga om lönegarantilagen (1992:497) dels att 11, 17 och 22 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

11 §

Om bevakning förekommer i konkursen, *skall* förvaltaren snarast underrätta *den länsstyrelse som avses i 22 §* om sådana fordringar som omfattas av garantin och som enligt förvaltarens bedömning är klara.

Underrättelse om övriga fordringar som omfattas av garantin *skall* lämnas utan dröjsmål sedan fordringarna har blivit utdelningsgilla.

Om bevakning förekommer i konkursen, *ska* förvaltaren snarast underrätta *länsstyrelsen* om sådana fordringar som omfattas av garantin och som enligt förvaltarens bedömning är klara.

Underrättelse om övriga fordringar som omfattas av garantin *ska* lämnas utan dröjsmål sedan fordringarna har blivit utdelningsgilla.

17 §¹

Om förvaltaren eller rekonstruktören finner att fordran *skall* betalas enligt garantin, *skall* han eller hon samma dag som beslutet meddelas sända en underrättelse om beslutets innehåll till *den länsstyrelse som avses i 22 §*.

Om förvaltaren eller rekonstruktören finner att fordran *ska* betalas enligt garantin, *ska* han eller hon samma dag som beslutet meddelas sända en underrättelse om beslutets innehåll till *länsstyrelsen*.

¹ Senaste lydelse 2005:273.

22 §²

Garantibelopp betalas av länsstyrelsen i det län dit den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör. I de fall som avses i 21 § betalas garantibeloppet av länsstyrelsen i det län där arbetstagaren vistas.

Garantibelopp betalas av länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

² Senaste lydelse 2005:273.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden *skall* avstås helt eller delvis, *skall* ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt länsstyrelsen *i det län, där den avlidne senast har haft sitt hemvist*, att utreda frågan.

Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet *skall* kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen.

En ansökan om arvsavstående *skall* göras senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Om en ansökan har kommit in för sent *skall* den avvisas.

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden *ska* avstås helt eller delvis, *ska* ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt länsstyrelsen att utreda frågan.

Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet, *ska* kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen.

En ansökan om arvsavstående *ska* göras senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Om en ansökan har kommit in för sent *ska* den avvisas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

10 Förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000)

Härigenom föreskrivs att 6, 40 och 42 §§ lotterilagen (1994:1000) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Med *automatspel* avses i denna lag spel på mekaniska eller elektroniska spelautomater.

I denna lag avses med

1. *varuspelsautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst i form av varor och där vinstmöjligheterna helt eller delvis beror på slumpen,

2. *penningautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst i form av pengar och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på slumpen,

3. *värdeautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst bara i form av värdebevis, spelpolletter eller liknande och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på *slumpen*,

3. *värdeautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst bara i form av värdebevis, spelpolletter eller liknande och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på *slumpen*.

40 §

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet *skall* bedrivas i flera kommuner inom ett län.

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet *ska* bedrivas i flera kommuner inom ett län.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för tillståndsprövningen enligt första stycket.

42 §²

Länsstyrelsen *i det län där ett bingospel skall bedrivas* prövar frågor om tillstånd enligt 22 §. Om bingospelet *skall* bedrivas i flera län eller om 22 § tredje stycket *skall* tillämpas prövas dock frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen.

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 22 §. Om bingospelet *ska* bedrivas i flera län eller om 22 § tredje stycket *ska* tillämpas prövas dock frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för tillståndsprövningen enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2009:1090.

² Senaste lydelse 2007:635.

11 Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)

Härigenom föreskrivs i fråga om pantbankslagen (1995:1000) dels att 5, 23 och 24 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

5 §

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där verksamheten skall bedrivas. Skall verksamheten bedrivas i flera län, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget.

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, skall anmälan göras till den länsstyrelse som beviljat tillståndet. Öppnas kontoret i ett annat län, skall anmälan göras även till länsstyrelsen i det länet.

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen.

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, ska anmälan göras till länsstyrelsen.

23 §

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank, som medför att förvärvaren innehar mer än tio procent av kapitalet eller rösterna eller som annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, får ske bara efter tillstånd av den länsstyrelse som avses i 5 § första stycket.

Tillstånd skall lämnas, om det inte kan antas att förvärvet kommer att motverka en sund utveckling av företagets verksamhet.

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank, som medför att förvärvaren innehar mer än tio procent av kapitalet eller rösterna eller som annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, får ske bara efter tillstånd av länsstyrelsen.

Tillstånd ska lämnas, om det inte kan antas att förvärvet kommer att motverka en sund utveckling av företagets verksamhet.

24 §

En pantbank står under tillsyn av länsstyrelsen.

Driver pantbanken verksamhet i flera län, är länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkon-

tor är beläget huvudansvarig för tillsynen. Den lokala tillsynen i de övriga län där företaget bedriver verksamhet utövas med biträde av länsstyrelserna i dessa län.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Migrationsverket prövar ärenden enligt denna lag, om inte annat framgår av andra stycket.

Anmälningar enligt 7–9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av länsstyrelsen i *det län där den som anmälan gäller är folkbokförd*.

Anmälningar enligt 7, 8, 9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av länsstyrelsen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifterna enligt andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2005:722.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Frågor om skrotningsersättning prövas av Transportstyrelsen. Transportstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Frågor om skrotningsbidrag prövas av länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas till Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets beslut får inte överklagas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifterna enligt andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2008:1386.